

(Ф 03.02 – 96)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Юридичний факультет

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

навчальної дисципліни

«Аналіз та прогнозування злочинності»

Галузь знань:	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність:	262 «Правоохоронна діяльність»
Освітньо-професійна програма	«Правоохоронна діяльність»

СМЯ НАУ НМК 13.01.03(26)-01-2024

КИЇВ

Навчально-методичний комплекс розробила:

доцент кафедри кримінального
права і процесу
к.ю.н., доцент

Олександр БАБІКОВ

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
кафедри кримінального права і процесу, протокол № 6 від «3»
06 2024 р.

Завідувач кафедри

Софія ЛИХОВА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
НМРР Юридичного факультету, протокол № 6 від «10» 06 2024р.

Голова НМРР

Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна Аналіз та прогнозування злочинності

Галузь знань:

26 «Цивільна безпека»

Спеціальність:

262 «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма

«Правоохоронна діяльність»

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу ¹⁾	Наявність	
			друкований вигляд ²⁾	електронний вигляд ³⁾
1	Навчальна програма	Не передбачена		
2	Робоча програма навчальної дисципліни (денна та заочна форма навчання)	02_АПЗ_РП	+	+
3	Робоча навчальна програма (заочна форма навчання)	Не передбачена		
4	Положення про рейтингову систему оцінювання (заочна форма навчання)	04_ АПЗ _PCO_3	+	У робочій програмі
5	Тематичний план	05_ АПЗ _КТП	+	У робочій програмі
6	Конспект лекцій/курс лекцій	06_ АПЗ _КЛ	+	+
7	Методичні рекомендації з виконання домашньої роботи для студентів денної форми навчання	Не передбачена		
8	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	08_ АПЗ _MP_КРз	+	+
9	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
10	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	10_ АПЗ _MP_СРС	+	+
11	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	11_ АПЗ _MP_ПРЗ	+	+
12	Типові тести та завдання	12_ АПЗ _Т	+	+
13	Модульні контрольні роботи ⁴⁾	13_ АПЗ _МКР_1	+	+
14	Пакет комплексної контрольної роботи	Не передбачено		
15	Питання на екзамен	Не передбачено		

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Аналіз та прогнозування злочинності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(26)-01-
2024

Стор. 4 з 15

Додаток А

(Ф 03.02 – 110) ✓

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

УЗГОДЖЕНО
Декан ЮФ
Володимир НІКІТІН
«12» 04 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
«12» 04 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Аналіз та прогнозування злочинності»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»
Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПРЗ	ЛЗ	СРС	ЛЗ / РГР / Кр	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	105/3,5	17	17	-	71	-	-	диф. залік і с
Зачина	1	105/3,5	6	6	-	93	1 кр. - 1 с	-	диф. залік і с

Індекс: НМ-9-262/22-2.1.4
НМ-9-262з/22-2.1.4

СМЯ НАУ РП 13.01.03-01-2023

Додаток Б

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ
СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1	
Відповідь на практичному занятті з основних питань (з врахуванням СРС), розв'язання задач	1 семестр	1 семестр
	56×11= 55	56×2 = 10
Виконання тестових завдань	56×5=25	56×3=15
Виконання та захист контрольної роботи	-	25
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>48 балів</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>	-	50
Усього за модулем №1	100	100
Семестровий диференційований залік	-	-
Усього за дисципліною	100	

Додаток В

Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 « Основи аналізу та прогнозування злочинності »									
1.1	Поняття та предмет кримінологічного аналізу злочинності	1 семестр				1 семестр			
		13	2	2	9	12	2	-	10
1.2	Інформаційне забезпечення кримінологічного аналізу злочинності	13	2	2	9	12	-	2	10
1.3	Кримінологічний аналіз стану злочинності в Україні	13	2	2	9	12	2	-	10
1.4	Кримінологічний аналіз особи злочинця	13	2	2	9	12	-	2	10
1.5	Кримінологічний аналіз детермінантів злочинності	13	2	2	9	10	-	-	10
1.6	Кримінологічний аналіз стану і тенденцій віктимізації	15	2 2	2	9	11	-	1	10
1.7	Методика кримінологічного прогнозування злочинності	15	2 1	2 1	9	12	2	-	10
1.8	Модульна контрольна робота №1	10	-	2	8	-	-	-	-
1.9	Контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
1.10	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	11	-	1	10
Усього за модулем №1		105	17	17	71	105	6	6	93
Усього за навчальною дисципліною		105	17	17	71	105	6	6	93

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Аналіз та прогнозування злочинності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(26)-01-
2024

Стор. 7 з 15

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності»
за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»

Укладач: Олександр Бабіков,
професор кафедри кримінального права і процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри кримінального права і процесу

Протокол № ____ від «__» ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

Продовження Додатку Г

Лекція 1

Поняття та предмет кримінологічного аналізу злочинності

План лекції

1. Аналіз та прогнозування злочинності як чинники, що зумовлюють успішність запобігання злочинності.
2. Об'єкт, предмет і мета аналізу та прогнозу злочинності.
3. Система, за якою здійснюється аналіз та прогноз злочинності.
4. Класифікація аналізу та прогнозу злочинності за територією та періодом часу.
5. Характеристика кримінологічного аналізу злочинності в межах територіальних утворень, які не співпадають з рівнями адміністративно-територіального устрою і є або об'єднанням територіальних одиниць, або їх складовими частинами.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>.
2. Кримінологія : підручник / О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернея ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.
3. Зменшення можливостей вчинення злочинів: стратегічний підхід: монографія / за заг. ред. В. В. Голіни. Харків: Право, 2020. 287 с.
4. Медицький І. Б. Наслідки злочинності в Україні: теоретичні і прикладні аспекти: монографія. Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2020. 314 с.
5. Кримінологія: підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
6. Бесчастний В. М. Кримінологічне забезпечення протидії злочинності в Україні : монографія. Харків, 2017. 360 с.
7. Організація роботи підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: Навчальний посібник. [Константинов С. Ф., Братель С. Г., Куліков В. А. та ін.] К.: Видавництво «Освіта України». Київ. 2017. 246 с.

Зміст лекції

Однією з основних закономірностей сучасного світу є прискорений, складний та часто непередбачуваний розвиток багатьох соціально-економічних явищ та процесів. Це зростання світової економіки, урбанізація, інтенсивні та різноспрямовані зміни рівня матеріального забезпечення і способу життя різних соціальних груп, міграція значних мас населення, поширення комп'ютерних технологій і телекомунікацій тощо. Не є виключенням і таке складне соціальне явище як злочинність. В багатьох країнах спостерігається зростання кількості вчинених злочинів, ускладнюється їхня структура, виникає значна кількість нових видів злочинних посягань, особливо в сфері економіки, поширюються такі небезпечні види злочинів як тероризм, організована злочинна діяльність, корупційні діяння, збільшується обіг коштів, отриманих злочинним шляхом.

За таких умов все більшого значення набуває здійснення ефективного соціально-правового контролю за криміногенною ситуацією. Адже за результатами дослідження даних Першого огляду злочинності у світі, підготовленого ООН, для групи країн з

найбільш низьким рівнем злочинності за значної різниці в історії розвитку, економіці, етнічному складі, релігійністю та менталітеті населення була характерною лише одна спільна ознака – сильний соціально-правовий контроль з боку кримінально-правової та інших соціальних систем. Органи міліції (поліції) є одним із головних суб'єктів здійснення зазначеного контролю, і саме від їх діяльності значною мірою залежить стан правопорядку в державі.

Необхідною умовою ефективної правоохоронної діяльності вказаних органів, засобом забезпечення її плановості, системності та узгодженості заходів, здійснюваних різними службами та підрозділами, є систематичне здійснення кримінологічного аналізу злочинності.

Феномен злочинності характерний тим, що в ньому з неминучістю втілюються два принципових моменти: це сукупність актів поведінки, соціальних (тобто мають суспільне значення) дій, з одного боку, і оцінка певних категорій таких дій, як злочини з боку держави – з іншого.

Тому злочинність постає як єдність об'єктивного (соціальні дії, акти поведінки) і суб'єктивного (оцінює діяльність держави, виражена в кримінальному законі).

Така оцінка – принциповий момент в характеристиці злочинності. Саме вона зумовлює реакцію держави, органів правосуддя на відповідні дії. Злочинно тільки те, що прямо визначено в такій якості кримінальним законом. Така принципова основа охорони громадського правопорядку.

Таким чином, саме кримінальний закон окреслює для науки про злочинність (кримінології) предмет свого дослідження. Однак, далі можливі відмінності в підходах до вивчення цього предмета.

Перший: за основу дослідження береться сукупність актів, які оцінюються чинним кримінальним законодавством як злочини, і, беручи це за основу, досліджуються причини (соціальні, економічні, психологічні та ін.) вчинення таких дій і шляхи їх попередження. Тут послідовність аналізу наступна: від злочинності – до об'єктивної реальності, що впливає на злочинність. Такий підхід має важливе практичне значення для зміцнення правопорядку в рамках прийнятого законодавцем визначення злочинності.

Можливий, проте, і інший підхід. У рамках такого підходу за основу аналізу береться об'єктивна реальність, тобто соціокультурна організація суспільства, його соціально-політична структура, соціальні, економічні, політичні інститути, характер процесів соціального розвитку, стан і характеристика соціальних груп і співтовариств, особливості процесу соціалізації індивідів та інші суттєві дані про стан суспільства і держави, і саме з функціонування подібних соціальних феноменів виводяться закономірності злочинної поведінки. Тут, отже, послідовність аналізу наступна: від об'єктивної реальності – до обумовленої нею злочинності.

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Аналіз та прогнозування злочинності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(26)-01-
2024

Стор. 10 з 15

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
кафедра кримінального права і процесу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності»
для студентів заочної форми навчання

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»

Укладач: доцент
кафедри кримінального права
і процесу
_____ Олександр Бабіков

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри кримінального права і процесу

Протокол № __ від «__» _____ 202_ р.
Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

Додаток Д

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу**

з дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності»

за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»

Укладач: Олександр БАБІКОВ,
доцент кафедри кримінального права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри кримінального права і процесу
Протокол № ____ від «__» ____ 20__р.

Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

Додаток Є

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. кафедри _____ Софія ЛИХОВА
« ____ » _____ 20 ____ р.

Типові тести
З дисципліни «Аналіз та прогнозування злочинності»

ТЕСТ №1

Особа злочинця це:

- 1) система негативних соціально значимих властивостей, зв'язків і відносин, які поєднані із зовнішніми умовами та обставинами характеризують людину винну у вчиненні кримінального правопорушення ;
- 2) впорядкована взаємодія властивостей, що характеризують правопорушника;
- 3) людина або певна спільність людей у будь-якій формі їхньої інтеграції, яким заподіяний злочином моральний, фізичний або матеріальний збиток;
- 4) соціальне і кримінально-правове явище в суспільстві, що являє собою сукупність усіх злочинів, вчинених у даній державі за визначений період часу.

ТЕСТ №2

Соціально-демографічні ознаки включають такі характеристики:

- 1) як стать, вік, освіту, соціальне походження і становище, рід занять, національна і професійна приналежність, сімейний стан, рівень матеріальної забезпеченості, приналежність до міського чи сільського населення та ін.;
- 2) сукупність особливостей поведінки, звичок і соціальної спрямованості;
- 3) рівень інтелектуального розвитку, обсяг знань, широта поглядів, зміст і розмаїтість інтересів і прагнень, життєвий досвід;
- 4) емоційні та вольові властивості.

Розробник к.ю.н., доцент _____ Олександр БАБІКОВ

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
з навчальної дисципліни
«Аналіз та прогнозування злочинності»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.03(26)-01-
2024

Стор. 13 з 15

Додаток Ж

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри кримінального права
і процесу

Юридичний факультет НАУ

_____ Лихова С.Я.

28 серпня 2023 р.

Модульна контрольна робота № 1
Юридичний факультет
Дисципліна «Адвокатура та нотаріат»

БІЛЕТ № 1

1. Об'єкт, предмет і мета аналізу та прогнозу злочинності.
2. Охарактеризувати організаційну (внутрішню) інформацію.
3. Аналіз структури особи (властивості, ознаки, зв'язки та відносини).

Затверджено на засіданні
кафедри кримінального права і процесу
Протокол № 7 від 28 серпня 2023 року

Викладач _____ І.Ф. Літвінова

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

